

TRAFIKKSIKKER SKULE

Dale barne-og ungdomsskule skule er ein 1.-10. skule. Skuleåret 2019-2020 er det 232 elevar ved skulen. Ca 100 elevar ved barnesteget tar dette skuleåret buss til Stanghelle då dei er elevar der medan nytt skulebygg ver bygt på Dale

Plan skal vera i årleg bruk og det skal gjerast opp status innan 12. desember og 12 juni kvart år. Rektor har ansvar for at dette vert gjort.



TRAFIKKSIKKER SKULE

Tema	Tiltak	Ansvarleg	Frist
Trafikk opplæring	<p><i>i hove Kunnskapsløftet</i></p> <p>Læra å følgja trafikkreglar for fotgjengarar og syklistar (Kroppsøving 1.-4.kl)</p> <p>Praktisera trygg bruk av sykkel som framkomstmiddel (Kroppsøving 5.-7.kl)</p> <p>Alle skal praktisera trafikkreglar og trygg sykkelbruk</p> <p>Gjøre greie for korleis trafikksikkerheitsutstyr hindrar og minskar skader ved uhell og ulukker (Naturfag 10. kl)</p> <p>Alle lærarar skal ha fokus på reglar og trygg ferdsel langs veg</p> <p>Øva trafikkreglar når ein har med elevane andre stader (fotgjengarfelt, trafikklyos osv.)</p> <p>Materiell frå TRYGG TRAFIKK til bruk i trafikkopplæring og trafikktryggleik i skulen: http://www.tryggtrafikk.no/tema/skole/</p>	Kroppsøvingslærer Kontaktlærer	Haust/vår
Skulevegen	<p><u>Elevane som kjem med buss til skulen.</u></p> <p>Buss-selskapet har ansvar for elevane ved skuleskyss, Vaksdal kommune organiserer bussvakt for elevane som vert henta og ventar på bussen.</p> <p>Dersom elevane vert henta av foreldra er det foreldra som har ansvaret.</p> <p><u>Elevar som går til skulen:</u></p> <p>Elevane som går til skulen går på fortau og nyttar fotgjengarfelt om dei skal kryssa vegen.</p>	Buss-selskapet Kontaktlærer	Alltid

TRAFIKKSIKKER SKULE

	<p><u>Elevar som sykklar til skulen:</u> Ein anbefaler at elevar som skal sykla til skulen må ha hjelm. Dette skal vera årleg tema i FAU, det same gjeld aldersgrensa for sykling. Sjølv om dette no er føresette sitt ansvar vil dette vera ei sak å ta opp ved kvar oppstart av nytt skuleåre.</p>	ADM/ Foreldre /FAU	
Ekskursjonar / opplæring i skulen sin regi	<p>Gå langs veg: Den /dei vaksne skal ha refleksvest og elevane skal gå på rekkje saman med den/dei vaksne. Er elevane 10 eller fleire skal ein vaksen gå først i rekkja og ein vaksen gå sist. Den/dei vaksne vurderer på kva side av vegen elevane skal ferdast grunna farleg veg (vegen ligg i bratt terreng) Reglar skal repeterast kvar gong.</p> <p>Skriftleg løyve frå foreldra om at elevane har lov å sitja på i privatbilar i skulesamanheng. Bilen må vera i forskriftsmessing stand, egne skjema skal fyllast ut.</p> <p>Alle må bruka bilbelte ev bilpute, sjekka dette spesielt når ein køyrer med buss. Unnateke om føresette ikkje ynskjer dette.</p> <p>Reglar for trygg oppførsel på busshaldeplass og buss må repeterast. Den vaksne har med mobiltelefon og førstehjelpsutstyr</p> <p><i>Eigen instruks frå i internkontroll-permen. Sjå vedlegg 1</i></p>	Lærarane Rektor Lærar	Alltid Før første ekskursjon, seinast 01.09
På skulebussen og på bussstoppen	<p>Elevane skal følgja buss-reglane på skuleskyssen til og frå skulen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) På bussen elevane skal ha på bilbelte, skal dei sitja i ro i setet til bussen har stoppa og ikkje uroa andre. 2) På buss-stoppen skal elevane oppføra seg slik at dei ikkje utsett seg sjølv eller andre for fara. Stå i ro til bussen har stoppa, venta til bussen har køyrt før ein går over vegen. <p><i>Sjå bussvett-reglane vedlegg 3.</i></p>	Kontaktaktlærer	
Sykling	<p>Alle skal bruka hjelm når dei sykklar til/frå skulen og brukar sykkel i skulesamanheng. Både lærarar og elevar skal bruka refleksvest ved sykling langs veg.</p>	Lærarane	Alltid

TRAFIKKSIKKER SKULE

	Den vaksne har med mobiltelefon og førstehjelpsutstyr		
Sykkel opplæring	Samtale om og praktisk øving på ulike nivå kvar haust og ved oppstart av sykkelsesongen om våren. Skal leggjast inn i kroppsøvfaget på alle trinn haust/vår Føreslått alder for å sykla åleine: 10 år / 5.klasse	Kontkatlærer Kroppsøvfingslærer	Haut/vår
Jogging langs veg	Elevane vert informerte om korleis dei skal jogga eller gå ned til Turbinen, dette må ALLTID gjerast ved oppstart av skuleåret.	Kroppsøvfingslærer	Alltid
Refleksbruk	Arrangera reflekskampanje med demonstrasjon av refleks, visa film og oppfordring til å bruka refleks når ein ventar på skulebussen om morgonen eller går til skulen samt elles når ein ferdast etter vegen når det mørknar. Utdeling av refleksvestar til 1.kl	Rektor FAU-leiar	Innan Medium Oktober (refleksdagen)
Påminning om reglane	Gjennomgang og påminning for alle lærarane ved skulestart kvar haust Gjennomgang og påminning av reglar for elevane Gjennomgang med foreldre/FAU på foreldremøte	Rektor Kontaktlærer Kroppsøvfingslærer Rektor	August og fort-løpande Haut/vår
Valfaget Trafikk	Dale b-u har valfag i Trafikk. Elevar som gjennomfører dette og arbeider mot kompetansemåla utarbeidde av UDIR. Det er og høve til å få dette godkjent som Trafikalt grunnkurs.	Faglærarar i Trafikk	Des -Juni

TRAFIKKSIKKER SKULE

<p>Kompetansemåla i valfag Trafikk</p>	<p>Mennesket i trafikken</p> <p>Hovedområdet omfatter forståelse for hvorfor vi har trafikkregler, og hva elevene selv kan gjøre for å bidra til en effektiv og sikker trafikkavvikling. Bevissthet om betydningen av kommunikasjon og samhandling i trafikken er sentralt. Prosessen som foregår når vi sanser, oppfatter, beslutter, reagerer og automatiserer handlinger, inngår i dette hovedområdet. Det inneholder også refleksjon over egne valg og risikovurderinger. Området omfatter begrunnelser for hvorfor vi har formell trafikkopplæring, og hvorfor øvingskjøring er viktig. Førstehjelp og rutiner på et skadested hører også med til dette hovedområdet.</p> <p>Mål for opplæringen er at eleven skal kunne</p> <ul style="list-style-type: none">• følge trafikkregler og demonstrere hva hensynsfull, oppmerksom og forsiktig atferd er• gi praktiske eksempler på og reflektere over hvordan sansing og reaksjoner, kommunikasjon og samhandling påvirker trafikkavvikling og trafikksikkerhet• diskutere hvordan oppmerksomhet og rusmidler kan påvirke sanser og reaksjonsevne i trafikken• foreta risikovurdering av egen skolevei og forklare sammenhengen mellom erfaring og ulykkesrisiko• demonstrere hvilke plikter og hvilket ansvar de har ved en trafikkulykke, og utføre livreddende førstehjelp gjennom praktiske øvelser <p>Risiko og sikkerhet</p> <p>I dette hovedområdet inngår øvelser og refleksjon som et grunnlag for elevenes forståelse av sammenhengen mellom krefter, risiko, kroppens tåleevne og bruk av sikkerhetsutstyr. Området omfatter demonstrasjoner under forskjellige vær- og føreforhold og i mørke. Opplæringen skal gi kunnskap om funksjonene til kjøretøy og krav til forskriftsmessig bruk og vedlikehold. Hovedområdet omhandler hvilke tiltak som bidrar til å hindre ulykker, og hvilke tiltak som kan redusere skadeomfanget ved en eventuell ulykke.</p> <p>Mål for opplæringen er at eleven skal kunne</p> <ul style="list-style-type: none">• vurdere fart, krefter og risiko i forskjellige trafikksituasjoner og drøfte resultatene		
----------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--	--

TRAFIKKSIKKER SKULE

	<ul style="list-style-type: none">• vise hvordan trafiksikkerhetsutstyr kan redusere skader, og hvorfor det er viktig å bruke utstyret riktig• presentere eksempler på trafiksikkerhetstiltak som reduserer faren for ulykker ved trafikk i mørke og under forskjellige vær- og føreforhold• demonstrere at et kjøretøy er i forsvarlig og forskriftsmessig stand og utføre sikkerhetskontroll og vedlikehold		
--	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--	--

TRAFIKKSIKKER SKULE

Sjekkliste (Til internkontroll)				
Sjekkpunkt (DATO)	TEMA/ SPØRSMÅL	JA	NEI	AVVIK
	Skulen har integrert trafikkopplæring i årsplanen på dei ulike trinna i samsvar med kompetansemål i Kunnskapsløftet <ul style="list-style-type: none"> • Skulen har hjelmpåbod for elevane ved sykkelturar i skulen sin regi • Skulen si sykkelopplæring inneheldt teori, ferdigheitstrening og sykkeltrening i trafikalt miljø • Sykkelopplæringa gjennomførast over tid på mellomtrinnet (5.-7.klasse) • Personleg verneutstyr som sykkelhjel, refleks og bilbelte inngår i undervisninga på alle trinn (1.-10.kl) • Trafikkreglar for gåande og syklistar er ein integrert del av undervisninga for alle 	X		
	Skulen har utarbeidde retningslinjer for turar til fots, på sykkel, med bil og buss: <ul style="list-style-type: none"> • Retningslinjene er nedfelt i skulen sin internkontroll • Retningslinjene vert følgde opp årleg • Retningslinjene er gjort kjende for elevar, tilsette og føresette 	X		
	Det er utarbeidd rutinar for ulukkeshandtering. Frå internkontrollpermen Sjå vedlegg 4 Ulykkesførebyggjande arbeid Sjå vedlegg 5 Beredskapsplan ved krise	x		
	Skulen har årleg trafikktryggleik som tema på foreldremøte	x		
	Skulen har trafikkansvarleg lærar	x		
	Skulen si leiing har kartlagt skulen sitt nærrområde med tanke på risikofaktorar, kryssingspunkt, belysning, vegetasjon mm. Kartlegginga og eventuelle framlegg til utbetringar er rapportert til kommunen si leiargruppe	x		

TRAFIKKSIKKER SKULE

Gjennom skulen sitt trafikktryggleiksarbeid skal det arbeidast med *kunnskapsmål, ferdigheitsmål og haldningsmål*

I generell del av læreplanen står det m.a at skulen skal «ruste barn til å møte livets oppgaver og mestre utfordringer sammen med andre. Den skal gi hver elev kyndighet til å ta hånd om seg selv og sitt liv». Vidare står det at opplæringa må «tilføre holdningar og kunnskaper som varer livet ut og lære de unge å se framover og øve evnen til å treffe valg med fornuft.»

Kompetansemål i kroppsøving etter 4. trinn

Elevane skal kunna følgja trafikkreglar for fotgjengarar og syklistar

Kompetansemål i kroppsøving etter 7. trinn

Elevane skal kunna praktisera trygg bruk av sykkel som framkomstmiddel

Kompetansemåla som gjeld trafikk og trafikktryggleik er i 1.-7.klasse knytt til kroppsøvingsfaget. Emna er naturleg å ta opp tverfageleg i t.d KRLE, samfunnsfag, matematikk og norsk i tillegg til kroppsøvingsfaget.

Grunnleggende ferdigheiter i trafikkopplæringa	
Å kunna uttrykkja seg munnleg og skriftleg:	<ul style="list-style-type: none">• kunna forklara ord og uttrykk knytt til temaet trafikk• kunna formidla haldningar og inntrykk frå opplevingar, aktivitetar og oppgåver• kunna argumentera for trafikktryggleik
Å kunna lese	<ul style="list-style-type: none">• kunna lese skilt i trafikken• henta, tolka og forstå informasjon frå faglege tekstar
Å kunna rekna	<ul style="list-style-type: none">• ha kjennskap til måleeiningane meter, km, mil, sekund, minutt, time.• kunna namn på dei ulike geometriske formene til skilt, og bruka enkel statistikk for å synleggjera teljingar og registreringar i trafikken.• ha forståing for tid, lengde og avstand i trafikken.• kunna registrere data og bruka statistikk for å synleggjera undersøkingar i trafikken.
Å kunne bruke digitale verktøy	<ul style="list-style-type: none">• kunna orientera seg og bruka oppgåver på ulike nettstader

TRAFIKKSIKKER SKULE

Årsplan for Trafikkopplæring på dei ulike trinna

ALLE:			Ansvar	Frist	
	Generelt haldningsarbeid knytt til trafikktryggleik PALS, ordensreglar og haldningsarbeid		Rektor/ kontaktlærer	Innan 1.sept Fortløpande Ved behov	
	Kor synleg er du med/utan refleks? Tips: Film frå Trygg Trafikk om bruk av refleks Gjera ulike refleksforsøk (ute el inne)		Rektor/ Kontaktlærer	1.november	
Trinn	MÅL frå KUNNSKAPSLØFTET	Læringsmål (<i>elevnen skal...</i>)	Gjennomføring	Ansvar	Frist
1.-4.	Læra å følgja trafikkreglar for fotgjengarar og syklistar Kroppsøving 1.-4.kl	<ul style="list-style-type: none"> forstå kor viktig det er å vera varsam i trafikken vita korleis ein sikkert skal kryssa veg/gate forstå at sjølv om du ser bilen er det ikkje sikkert at den ser deg læra om korleis ein tek omsyn til andre ved ferdsel i trafikken forstå enkle trafikkreglar for fotgjengarar, og vita kvifor det som regel er tryggast å gå på venstre sida av vegen kunna rett bruk av refleks – og kunna forklara korleis refleksen virkar kunna følgja reglar for passasjerar i bil og buss oppføra seg trygt og sikkert på bussen, busshaldeplassen - og kunna forklara kvifor ein skal oppføra seg slik kunna kjenna til dei vanlegaste skilta i nærmiljøet 	Samtale ved skulestart, gjennomgang av reglane Øving på <ul style="list-style-type: none"> å kryssa veg gå langs veg sykla langs veg 	Kontaktlærer	Innan 1.sept
			Minna om og øva når sykkelsesongen startar om våren	Kontaktlærer	April/mai
			Utdeling av refleks og refleksvest til 1.klasse	Rektor	September

TRAFIKKSIKKER SKULE

		<ul style="list-style-type: none"> • bruka sykkelhjelm • kjenna til skulen sine sykkelreglar 	Øving når ein er andre stader (øva på det me ikkje har i på Stamnes) Sykkeldag	Kontaktlærer Kontaktlærer/ kroppsøvings- lærer	Ved høve April-juni
Mål etter endt 4.klasse		<ul style="list-style-type: none"> • kunna bruka reglane dei har lært når dei ferdast i trafikken • kunna sjå seg sjølv i trafikkbiletet – og visa respekt for andre trafikantar 		Kontaktlærer/ Kroppsøvings- lærer	Mai/Juni
5.-7.	Praktisera trygg bruk av sykkel som framkomstmiddel Kroppsøving 5.-7.kl	<ul style="list-style-type: none"> • kjenna til kva reglar som gjeld for bruk av sykkel i trafikken • ha kontroll over sykkelen og eiga sykling- og kunna ferdast trygt på sykkel i trafikken • kunna forklara skilnaden på viktige reglar for fotgjengarar og syklistar • bruka hjelm ved sykling – og kunna grunngje kvifor ein bør bruka hjelm både som ungdom og vaksen • ta omsyn til andre trafikantar ved sykling • fortelja om risikoen ved ikkje å bruka påbudt utstyr på sykkel • viser ved sykkelprøve og på tur at han har haldningar og fredigheiter som ein krev for å ferdast trygt i trafikken både åleine og i gruppe 	Minna om reglane som gjeld ved skulestart kvar haust og når sykkelsesongen startar om våren Sykkeltur langs vegen Sykkeldag Sykkelprøve	Kontaktlærer Kontaktlærer/ Kroppsøvings- lærer	Haust/vår Juni
Mål etter endt 7.klasse		<ul style="list-style-type: none"> • kunna følgja trafikkreglane som gjeld for forgjengarar og syklistar • ha grunnleggjande trafikk- og sykkelferdigheiter • bruka rett trafikksekkingsutstyr • visa gode haldningar i høve trafikktryggleik 		Kontaktlærer/ kroppsøvings- lærer	

TRAFIKKSIKKER SKULE

Mål etter endt 10.kl	Fenomener og stoffer Naturfag 10.trinn	<ul style="list-style-type: none"> gjøre greie for hvordan trafikksikkerhetsutstyr hindrer og minsker skader ved uhell og ulykker 	Opplagg frå fagboka Eureka	Faglærer Naturfag	Innan juni
	Idrettsaktivitet Kroppsøving 10.trinn	<ul style="list-style-type: none"> forklare og utføre livbergande førstehjelp 		Faglærer Kroppsøving	Innan juni
Kompetansen å la i valfag Trafikk	<p>Mennesket i trafikken</p> <p>Hovedområdet omfatter forståelse for hvorfor vi har trafikkregler, og hva elevene selv kan gjøre for å bidra til en effektiv og sikker trafikkavvikling. Bevissthet om betydningen av kommunikasjon og samhandling i trafikken er sentralt. Prosessen som foregår når vi sanser, oppfatter, beslutter, reagerer og automatiserer handlinger, inngår i dette hovedområdet. Det inneholder også refleksjon over egne valg og risikovurderinger. Området omfatter begrunnelser for hvorfor vi har formell trafikkopplæring, og hvorfor øvingskjøring er viktig. Førstehjelp og rutiner på et skadested hører også med til dette hovedområdet.</p> <p>Mål for opplæringen er at eleven skal kunne</p> <ul style="list-style-type: none"> følge trafikkregler og demonstrere hva hensynsfull, oppmerksom og forsiktig atferd er gi praktiske eksempler på og reflektere over hvordan sansing og reaksjoner, kommunikasjon og samhandling påvirker trafikkavvikling og trafikksikkerhet diskutere hvordan oppmerksomhet og rusmidler kan påvirke sanser og reaksjonsevne i trafikken foreta risikovurdering av egen skolevei og forklare sammenhengen mellom erfaring og ulykkesrisiko demonstrere hvilke plikter og hvilket ansvar de har ved en trafikkulykke, og utføre livreddende førstehjelp gjennom praktiske øvelser <p>Risiko og sikkerhet</p> <p>I dette hovedområdet inngår øvelser og refleksjon som et grunnlag for elevenes forståelse av sammenhengen mellom krefter, risiko, kroppens tåleevne og bruk av sikkerhetsutstyr. Området omfatter demonstrasjoner under forskjellige vær- og føreforhold og i mørke. Opplæringen skal gi kunnskap om funksjonene til kjøretøy og krav til forskriftsmessig bruk og vedlikehold.</p>			Faglærer i trafikk valfag	Innan juni

TRAFIKKSIKKER SKULE

	<p>Hovedområdet omhandler hvilke tiltak som bidrar til å hindre ulykker, og hvilke tiltak som kan redusere skadeomfanget ved en eventuell ulykke.</p> <p>Mål for opplæringen er at eleven skal kunne</p> <ul style="list-style-type: none">• vurdere fart, krefter og risiko i forskjellige trafikksituasjoner og drøfte resultatene• vise hvordan trafikksikkerhetsutstyr kan redusere skader, og hvorfor det er viktig å bruke utstyret riktig• presentere eksempler på trafikksikkerhetstiltak som reduserer faren for ulykker ved trafikk i mørke og under forskjellige vær- og føreforhold• demonstrere at et kjøretøy er i forsvarlig og forskriftsmessig stand og utføre sikkerhetskontroll og vedlikehold		
Trafikk dag	<ul style="list-style-type: none">• elevane deltek og er medspelarar på den kommunale «fokusdagen» på trafikktryggleik, denne vert arrangert annakvart år, dagen vert arrangert i samband med Daledagane	Faglærer KHV	

TRAFIKKSIKKER SKULE

TIPS til materiell:

Trygg Trafikk har eit særleg ansvar for at trafikkopplæring og informasjon om trafikktryggleik vert gjennomført som eit ledd i ein samordna innsats mot trafikkulukke. Trygg Trafikk har difor utvikla skriftlig og digitalt materiell tilpassa gjeldande læreplan.

1. – 4. trinn: Trafikkboka

- Trykt materiell: nettbutikk.tryggtrafikk.no
- Digitalt materiell: elevoppgaver og samtalebilder på tryggtrafikk.no/skole

4. – 7. trinn: Sykkelmateriell

- Trykt materiell: nettbutikk.tryggtrafikk.no
- Digitalt materiell: tryggtrafikk.no/skole
- Demonstrasjonshjelm: nettbutikk.tryggtrafikk.no/skole/egghjelm.html

8. -10 trinn: Eigenproduserte filmar frå Dalekunst, både i høve informasjon og refleksjon

Utarbeidde filmar frå Trygg trafikk m. fl i høve trafikktryggleik.

Filmar på Trygg Trafikks youtube-kanal: youtube.com/TryggTrafikkNorge

Nedlastbare brosjyrar: tryggtrafikk.no/brosjyrer/

- 6-åringer på skolevei – råd til foreldre om trafiksikkerhet på skolevei
- Særleg farlig eller vanskelig skolevei – veileder ved vurdering av skolevei

TRAFIKKSIKKER SKULE

- Til FAU – trafikkopplæring og trafikksikkerhet i skolen
 - Sikker skoleskyss – råd om skoleskyss
 - Sykle til skolen – informasjonsbrosjyre med tips og råd
<http://www.tryggtrafikk.no/nyheter/skole-og-fau-ma-samarbeide-om-sykling/>
-
- Sykle trygt til skolen – veileder til skoler/FAU etter endret opplæringsforskrift, kjem september 2015.

Filmar tryggtrafikk.no/skole eller [Trygg Trafikks youtube-kanal](#).

Eigen film til foreldre: [tenåringer i trafikken](#)

Nedlastbare brosjyrer : tryggtrafikk.no/brosjyrer/

- *Særlig farlig eller vanskelig skolevei*
- *Til FAU – trafikkopplæring og trafikksikkerhet i skolen*
- *Sikker skoleskyss*

Dale barne-og ungdomsskule skule desember 2019

Magnar Helland

-rektor-

Irving Sæterdal

-Trafikkansvarleg lærar-